

Op Stapel 2021-27

14 september 2021

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **cao XII**

cao XII

Gisterenmiddag werd in Heverlee door de minister van onderwijs en de representatieve vakorganisaties [cao XII](#) ondertekend.

Tijdens de voorbereidende besprekingen voor de cao's worden de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers alleen (een gelukkige uitzondering niet te na gesproken) betrokken bij de maatregelen met rechtstreekse impact op de werkvloer. Zij ondertekenen niet de cao zelf, maar er wordt hun gevraagd hun handtekening te zetten onder een *nota van inhoudelijke overeenstemming*. Dat onderscheid is overigens niet meer dan een zaak van traditie.

Het GO! heeft de nota van inhoudelijke overeenstemming **niét** ondertekend. Het stond daarin niet alleen: ook de vertegenwoordigers van het gemeentelijk onderwijs (OVSG) ondertekenden niet. Hieronder leest u de argumentatie die het GO! aan de overheid bezorgde.

Het spreekt voor zich dat het GO! bij de concrete uitwerking van de maatregelen in regelgeving – uiteindelijk moeten ook de niet-ondertekenaars de maatregelen ondergaan – nog altijd betrokken partij is en dat wij maximaal de belangen van onze leerlingen en ons onderwijs blijven behartigen. U leest er beslist over in latere afleveringen van *Op Stapel*, uw favoriete rubriek.

Het **GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** ondertekent de nota van inhoudelijke overeenstemming bij cao XII **niét**.

Het ontwerp¹ voor een cao bevat beslist een aantal positieve aanzetten:

Zo komt de overheid met het verhogen van het aantal kinderverzorgers en met de (beperkte) middelen voor beleidsondersteuning in het basisonderwijs tegemoet aan verzuchtingen in het plan basisonderwijs en is er aandacht voor het, laag-bezoldigde, onderhoudspersoneel en een opstap naar een wat meer marktconforme verloning voor de directeurs. Wat administratieve en beleidsondersteuning van directies in het algemeen betreft, mocht het, gezien de noden, wat meer zijn. Het GO! is er niet van overtuigd dat met alleen het centraal uittekenen van een leiderschapsprofiel alle directienoden worden gelenigd.

Het GO! apprecieert verder het inzetten op digitale ondersteuning en de zoektocht naar een deugdelijke regeling voor vervangingen in het volwassenenonderwijs.

Het GO! deelt met de cao ook de bekommernissen dat de kernopdracht van de leerkracht moet worden versterkt en de werkdruk moet worden verlaagd. Daarom ook ontwikkelde het GO! in zijn strategisch plan GO!2030 een visie op de rollen van de onderwijsprofessional en formuleerde het beleidsdoelstellingen, die het samen met zijn scholen en schoolbesturen probeert te realiseren. Dat strategisch plan is ook referentiekader bij de belangenbehartiging.

Uitgaande van die visie gelooft het GO! niet dat de maatregelen uit de cao zullen bijdragen tot het versterken van de kernopdracht en het verminderen van de werkdruk.

¹ Het GO! diende zijn tekst bij de overheid in vóór de ondertekening van de cao door de minister en de vakorganisaties (toen het dus nog om een ontwerp-cao ging).

In rubriek 3.2 van het ontwerp wordt de focus, terecht, op de kerntaken gelegd. In 3.2.1. worden specifiek daarvoor middelen uitgetrokken:

“We hebben de kerntaak van de leraar centraal gesteld in de bijstellingen rond functiebeschrijving en evaluatie. We willen daarmee de leraren nog versterken in hun kerntaken. (... omschrijving van die kerntaken in het DRP)

Om dat waar te maken investeren we bijkomend en voorzien we middelen om de werkdruk te verminderen met effect op de lesopdracht.”

Jaarlijks wordt 52 miljoen euro uitgetrokken om leerkrachten vrij te stellen van hun lesopdracht. Het is het GO! niet duidelijk op welke wijze een gedeeltelijke vrijstelling van precies de kernopdracht een bijdrage levert aan de versterking van de kernopdracht. In een context waarbij het, gezien de precaire situatie op arbeidsmarkt – waar (degelijke) leerkrachten een schaars goed zijn en vervangers nauwelijks te vinden – omzeggens onmogelijk is voor de vrijgekomen uren in ‘vervanging’ te voorzien, lijkt de maatregel *in globo* ook de druk op het korps niet te zullen verminderen. Met name in veel kleinere basisscholen zal de maatregel ook verre van evident uitvoerbaar zijn.

Daarbovenop trekt de overheid, onder de rubriek ‘samen school maken’ jaarlijks ruim 15 miljoen euro uit om personeelsleden, alweer, vrij te stellen van hun kernopdracht. Tegelijk plant de overheid een jaarlijkse besparing op de pedagogische begeleiding van de personeelsleden van 11 miljoen euro!

Sinds jaar en dag pleiten óók de vakorganisaties ervoor leerkrachten vooral te laten doen waarvoor ze zich geroepen voelen en waarvoor ze werden opgeleid: werken met de leerlingen in de klas. De maatregelen ondersteunen die ambitie niet. Als het er echt om ging de kerntaken te versterken en de werkdruk te verminderen:

- zou voldoende moeten worden geïnvesteerd in personeel om de secundaire processen te verzekeren (zodat geen of minder gebruik moet worden gemaakt van BPT-uren en instellingsgebonden taken buiten de kernopdracht);
- zouden in dat kader extra-profielen (psychologen, pedagogen, maar ook krachten uit andere sectoren moeten kunnen worden aangetrokken, die, in voorkomend geval, kunnen doorgroeien naar een leraarsfunctie);
- zouden meer beginnende leerkrachten voltijds aan de slag moeten kunnen;
- zou de pedagogische ondersteuning van het personeel eerder moeten worden versterkt dan verzwakt of onderuitgehaald;
- zouden alle zeilen moeten worden bijgezet om het onbenut potentieel aan mensen met een onderwijsdiploma, dat nu werkt buiten het onderwijs, aan te boren (onder meer door de maatregelen om zij- en herinstromers aan te trekken, te verruimen), zodat alle vacatures probleemloos kunnen worden ingevuld;
- zouden de aanwendingspercentages moeten worden verhoogd (tot het niveau waar de decreetgever ze, op basis van de oorspronkelijke pedagogische onderbouwing, had gelegd).